

[Leonhard Hansen.]

mesteren skal betale Rekvisitter og Undervisningsmateriale ved Undervisning paa de faglige Skoler; at dette vil blive modtaget med udelt Tilfredshed, ved jeg, for det er et Spørgsmaal, der næsten daglig er Strid om rundt omkring i Landet.

Det bestemmes endvidere, at der skal gives Lærlingen Ferie med Løn, og at Ferien skal vare mindst 14 Dage og falde inden for et bestemt Tidsrum om Sommeren, nemlig det samme Tidsrum, inden for hvilket den falder for de voksne Arbejdere, hvilket er fastsat i Henhold til Overenskomsterne. Det er, synes jeg, en udmærket og fuldkommen naturlig Bestemmelse. Det har flere Steder vist sig, at paa Trods af den Ordning, der er truffet for de voksne Arbejders Vedkommende, gaaende ud paa, at de har Krav paa 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, med Løn, har man adskillige Steder her i Landet i de 8 Dage, hvor vedkommende Fabrik var lukket for de voksne Arbejdere, ladet Lærlingene staa der og arbejde videre uden at give dem en Ferie, hvad jeg mener, de har moralsk Ret til, især naar man tager i Betragtning, hvad de voksne Arbejdere har opnaaet. Naar man tænker paa, at disse unge Mennesker eller Børn gennem hele deres Skoletid har været vant til en lang Sommerferie, er det jo meningsløst, at de nu pludselig, blot fordi de kommer i Lære, bliver fuldstændig afskaaret fra at holde Ferie. Et Spørgsmaal er det maaske, om den Ferie, der ifølge Lærlingeloven indføres, ikke burde gradueres, saaledes at den blev længere i den første Tid, vedkommende var i Lære, og derefter gik ned til at være af samme Varighed som de voksne Arbejders. Jeg har Følelsen af, at for Drengen eller Pigen, der kommer i Lære efter at have haft 6 Ugers Sommerferie fra Skolen, er det et alt for voldsomt Spring, naar de allerede Aaret efter Udskrivningen faar den meget korte Ferie.

Lovforslagets § 8, Stk. 2, indeholder Bestemmelser om, hvorledes Værelserne skal være indrettet, for saa vidt Lærlingene har Bopæl hos Læremesteren. Det skulde vel ikke i vor Tid synes nødvendigt, at der blev givet saadanne Forskrifter, men desværre viser det sig alt for ofte, at der er Mennesker, som mener, at det allerdaarligste Rum er godt nok til deres Lærling, ligesom Properhed adskillige Steder ikke synes at være det fremherskende. Jeg kender Tilfælde, bl. a. fra det Arbejdsraad, jeg nævnte før, hvor der er rejst Klage f. Eks. angaaende Bagerlærlinge, som jo i Masser af Tilfælde har deres Ophold hos Mesteren; jeg for mit Ved-

kommende vil nærmest karakterisere de paagældende Værelser som rene Svinestier.

Se, at Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden lærer det Fag eller den Del af Faget, hvori han er antaget til Oplæring, saa fuldkomment som muligt, skulde være unødvendigt at fastslaa, men desværre staa alt for mange Mennesker efter endt Læretid meget svagt udrustet; Skylden herfor kan naturligvis være deres egen, men kan ogsaa i Masser af Tilfælde være Læremesterens. Derfor finder jeg det ganske naturligt, at det nu fastslaaes, at Lærlingen ved Læretidens Udløb skal aflægge Svendeprøve i Faget, men da der naturligvis inden for forskellige Fag kan være Forhold, der gør det vanskeligt at aflægge en saadan Svendeprøve, er der i Lovforslaget indført en Bestemmelse om Dispensation herfra. Svendeprøverne skal afholdes af Svendeprøvekommissioner, der nedsættes inden for hvert Fag, bestaaende af Repræsentanter for saavel Arbejderne som Arbejdsgiverne, hvilket jeg finder er en glædelig Forandring fra det nu bestaaende, idet det nu synes, som om Arbejdsgiverne mener, at dette er et Spørgsmaal, hvis Afgørelse de har Privilegium paa.

Et overordentlig vigtigt Led i Lærlingeuddannelsen er den faglige Undervisning. Vor Tid kræver en meget indgaaende teoretisk Uddannelse, og det er Faget som saadant, men ogsaa Læremesteren, i alt Fald for de sidste Læreaars Vedkommende, der høster Udbyttet af, at Lærlingen har opnaaet gode teoretiske Kundskaber. Det er derfor kun ganske naturligt, at Læremesteren skal stille en Del af Uddannelses-tiden til Raadighed for den teoretiske Undervisning. Paa en lempelig Maade er dette anordnet i Lovforslaget; Skoletiden, sammenlagt med den Tid, i hvilken Lærlingen arbejder paa Lærestedet, maa ikke overstige den for de udlærte Arbejdere sædvanlig gældende Arbejdstid inden for vedkommende Fag med mere end en Time gennemsnitlig pr. Dag, hvilket jo i de fleste Tilfælde vil betyde, at Læremesteren maa stille ca. en Time daglig til Raadighed til Lærlingens teoretiske Undervisning.

Jeg hilser med Glæde Bestemmelsen om, at hvor der inden for et Fag under Medvirken af vedkommende faglige Organisationer oprettes Dagskoler, paalægges det Læremesteren, der har Bopæl inden for en Afstand af 10 km fra Undervisningsbyen, uden Afkortning af den for Lærlingene fastsatte Løn at lade deres Lærlinge deltage i Dagskoleundervisningen i det Tidsrum, som fastsættes af det faglige